

Johannes Passion (BWV 245)

Diel 1

Verraod en vaastenemen (Johannes 18: 1-14)

1. Koor

Here, oonze heerser,
Hoge roemd in alle lanen!
Toon oons deur Jow lieden,
Dat Ie, de waore Godszeune,
Veur alle tieden
Ok in de grootste nerighied
Verheerlikt...binnen.

2a. Recitatief

Evangelist:

Jiezus gong mit zien leerlingen over de beek Kedron, daor was een hof. Jiezus gong daor mit Zien leerlingen in. Mar Judas, die Him verraodede, wus et plak ok, want Jiezus en Zien leerlingen kwammen daor vaeke bi'j mekaander. Judas, die de kriegsbende en de dienders van de hogepriester en de Farizeeërs mitneumen hadde, kwam mit fakkels, lanteerns en waopens. Omdat Jiezus alles wus, wat as d'r mit him gebeuren zol, gong hi'j uut de hof en zee tegen heur:

Jiezus:

Wie zuken jim?

Evangelist:

Ze antwoordden Him:

2b. Koor

Jiezus van

Nazareth! **2c.**

Recitatief

Evangelist:

Jiezus zegt tegen heur:

Jiezus:

Ik bin et.

Evangelist:

Mar Judas, die him verraodede, ston ok bi'j heur. Doe Jiezus tegen heur zee: Ik bin et, wod-den ze kei en gongen achteruut en vullen op 'e grond. Doe vreug Hi'j ze nog een keer:

Jiezus:

Wie zuken jim?

Evangelist:

Ze zeden nog es:

2d. Koor

Jiezus van Nazareth!

2e. Recitatief

Evangelist:

Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Ik heb jim zegd dat ik et bin. As jim mi'j zuken, laot dissend dan gaon!

3. Koraal

O grote liefde, o liefde zonder alle maot,
Die Jow brocht het op disse mattelstraot',
Ik leefde mit de wereld fleurig en bliede,
En Ie moe'n lieden.

4. Recitatief

Evangelist:

Opdat et woord warkelikhied wodden zol, waarin Hi'j zee: Ik bin niet iene kwietraekt, van die Ie mi'j geven hebben. Simon Petrus hadde een zweerd en trok et uut de schee en sleug naor de knecht van de hogepriester en houwde him et rechteroof. En de knecht hiette van Mal-chus. Doe zee Jiezus tegen Petrus:

Jiezus:

Stik jow zweerd in de schee! Zal ik dan de beker niet drinken, die Mien Heit mi'j geven het?

5. Koraal

Jow wille gebeure, Here God,
kreklik Op eerde as in et
Hemelriek. Geef oons geduld in
liedenstieden, Geheurzemhied in
liefde en lieden, Bestried en gao in
tegen alle kwaod, Dat tegen Jow wil

Evangelist:

Mar de soldaoten en de overste en de dienders van de joden grepen Jiezus en bunnan Him en ze brochten Him eerst naor Annas, die de schoonheit van Kajafas was en dat jaor de hogepriester. En weer was et Kajafas, die de joden veurhul, dat et goed wezen zol, as ien meenske ombracht wodde veur hiel et volk.

7. Aria, alt

Deur van de ketters van mien zunden,
Mi'j vrij te maeken,
Wodt mien heil juist bunnan,

Om mi'j van alle zundewonnen
Hielendal te genezen,
Moet Hi'j zeis in piene wezen.

Ontkenning (Johannes 18: 15-27 en Mattheüs 26:75)**8. Recitatief**

Evangelist:

Simon Petrus volgde Jiezus en een aandere leerling dee dat ok.

9. Aria, sopraan

Ik volg Jow ok mit bliede schreden,
En verlaot Jow niet, Mien Locht,
mien Leven.

Help mi'j op mien pad,
En hooi niet op,
Zeis an mi'j te lezen, te sturen en te vraogen

10. Recitatief**Evangelist:**

Disse leerling kende de hogepriester en gong mit Jiezus in et peleis van de hogepriester. Mar Petrus ston buten veur de deure. Doe gong de aandere leerling, die kunde hadde an de hogepriester naor buten en praotte mit de deurwaachtster, en leidede Petrus naor binnen. Daor zee de maegd, de deurwaachtster tegen Petrus:

Ancilla (Maegd):

Bin ie niet iene van de leerlingen van disse meens?

Evangelist:

Hi'j zee:

Petrus:

Ik bin et niet.

Evangelist:

De knechten en dienders, die daor stonnen, hadden een vuur van hooltskool maekt, want et was koold en ze waarmden heur. Petrus ston bi'j heur en waarmde him ok. De hogepriester vreug Jiezus naor zien leerlingen en naor zien leer. Jiezus antwoordde him:

Jiezus:

Ik heb rechtuut spreuken tegen de wereld. Ik heb de hieltied leerd in de synagoge en in de tempel, waar alle joden bi'j mekaander kommen en heb niks in 't geheim zegd. Waoromme vraog ie mi'j daornaor? Vraog die d'r naor, die heurd hebben, wat as ik tegen heur zegd hebbe.

Evangelist:

Mar doe Hi'j zokke dingen zee, gaf iene van de dienders, die d'r bi'j stonnen, Him een slag in 't gezicht en zee:

Servus (Diender):

Moet ie de hogepriester zo antwoorden?

Evangelist:

Mar Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Heb ik verkeerde dingen zegd, bewies et dan, dat et slecht was, mar heb ik goed spreuken, waarom slao ie mi'j?

11. Koraal

Wie het Jow zo sleugen,
Mien Redder en Jow mit kwellings
Zo slimme toetaekeld?
Ie bin ja gien zundig meenske
Zoas wi'j en oonze kiender,
Van misdaoden weet Ie niet.

Ik, ik en mien zunden,
Zo vule as dat d'r zaandkorrels binnen
An et straand langs de zee,
Die hebben Jow andaon
De ellende, die Jow kwelt
En et leger van bedroefde mattelaoren

12 a. Recitatief**Evangelist:**

En Annas leut Him bienen en stuurde Him naor de hogepriester Kajafas. Daor ston Simon Petrus en waarmde him, doe zeden ze tegen him:

12 b. Koor

Bin ie niet iene van zien leerlingen?

Evangelist:

Hi'j zee dat et niet zo was en leug weer:

Petrus:

Ik bin et niet!

Evangelist:

len van de knechten van de hogepriester, die familie was van de knecht, die Petrus et oor ofsleugen hadde, zee:

Servus (Diender):

Zag ik jow niet in de hof bi'j Him?

Evangelist:

Doe zee Petrus nog es, et is niet zo en op etzelde stuit kri'jde de haene. Doe docht Petrus an de woorden van Jiezus weeromme en gong naor buten en goelde bitter.

13. bas en sopraan aria

bas: 'Hemel scheur eupen, wereld beef, treur mit mi'j, zie mien verdriet en angst, die ik, Jiezus, mit Jow liede.' 'Ja, ik tel Jow pienen o stokkensleugen zeune van God, ik hebbe liever Golgotha, as disse ingemiene wereld. Op de wegen van Jow Kruus wo'n stiekels uutzi'jd, wiels ik in tevredenhied me daelegeef bi'j Jow wonden, me daelegeef bi'j Jow wonden, zodat ik in mien starvensure, as in zwaor weer de stormwiend goelt, et plak zie, waar as ik me dae-gelijks deur et geleuf op richte.'

sopraan: 'Jiezus, Jow lieden brengt mi'j allienig mar genoeg, Jow wonden, krone en huun bin een weldaad veur mien hatt'. Mien ziel dot et goed, a'k d'r an daenke, dat d'r in de hemel een plak is, dat ze mi'j daaromme schinken.

14. Koraal

Petrus, die wat gebeur is, vergeten wil,
Zien God ontkent,
Toch nao een ernstige blik
Bitter goelt,
Jiezus, kiek ok mi'j niet an,
As ik gien boete doen wil,
As ik slechte dingen daon heb,
Kom mi'j an et geweten!

Diel II

Verheur en gieseling (Johannes 18: 28-40 en 19: 1)

15. Koraal

Christus, die oons zalig maekt, Zeis
gien kwaod daon het, Die wodde
veur oons in de naacht As een dief
gevangen neumen, Leided veur
goddeloze luden En vals anklaegd,
Uutlaacht, bespot en bespi'jd, Liek as
de Schrift oons zegt.

16a. Recitatief

Evangelist:

Doe brachten ze Jiezus van Kajafas naor et rechtshuus en et was betied in de morgen. En ze gongen et rechtshuus niet binnen, dat ze niet onrein wodden zollen, mar et Paoskemaol eten konnten. Doe gong Pilatus naor buten, naor heur toe en zee:

Pilatus:

Wat is jim klacht tegen disse meens?

Evangelist:

Ze antwoordden en zeden tegen him:

16b. Koor

As dit niet een misdaodiger was, dan hadden we him jow niet

uutleverd. **16c. Recitatief**

Evangelist:

Doe zee Pilatus tegen heur:

Pilatus:

Neem him dan mit en berecht him neffens jim wetten.

Evangelist:

Doe zeden de joden tegen him:

16d. Koor

Wi'j meugen niet iene doodmaeken.

16e. Recitatief

Evangelist:

Zo zol et woord van Jiezus vervuld wodden, waarin Hi'j uutlegde, welke dood Hi'j starven zol. Doe gong Pilatus weer naor binnen in et rechtshuus en reup Jiezus en zee tegen Him:

Pilatus:

Bin ie de keuning van de joden?

Evangelist:

Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Zeg ie dat uut jowzels of hebben aanderen dat van mi'j zegd?

Evangelist:

Pilatus antwoordde:

Pilatus:

Bin ik een Jood? Jow volk en de hogepriesters hebben jow an mi'j uutleverd.

Evangelist:

Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Mien riek is niet van disse wereld; was mien riek van disse wereld, dan zollen mien dienders d'r veur streden hebben, dat ik niet an de joden uutleverd wodde; mar now is mien riek niet van hier.

17. Koraal

O, grote Keuning, groot in alle tieden,
Hoe kan ik over disse trouw genoeg rondom toe vertellen?
Gien meenskehatte kan bedaenken,
Wat Jow daorveur te schinken.

Ik kan mit mien verstaand niks vienen,
Om te vergelieken mit jow
barmhattighied. Hoe kan ik jow dan
jow liefdesdaoden In mien wark
weerommebetaelen?

18a. Recitatief

Evangelist:

Doe zee Pilatus tegen Him:

Pilatus:

Ie bin dus toch een keuning?

Evangelist:

Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Ie zeggen et, ik bin een keuning. Daorveur bin ik geboren en op 'e wereld kommen, om getu-genis of te leggen van de waorhied. Wie uut de waorhied is, heurt mien stemme.

Evangelist:

Dan zegt Pilatus tegen Him:

Pilatus:

Wat is waorhied?

Evangelist:

En doe hi'j dat zegd hadde, gong hi'j weer naor buten naor de joden en zee tegen heur:

Pilatus:

Ik vien hielendal gien schuld in him. Marjim hebben de gewoonte, dat ikjim mit Paoske iene vri'j laot; willen jim now, dat ikjim de keuning van de joden vri'j laot?

Evangelist:

Doe raosden ze weer allemaol en zeden:

18b. Koor

Niet disse, mar Barabbas!

18c. Recitatief**Evangelist:**

Mar Barabbas was een moordener. Doe leut Pilatus Jiezus gieselen.

19. Arioso, bas

Overdaenk, mien ziel, mit bange tevredenhied,
Mit bittere lust en haost beklemd hatte
Jow hoogste goed in Jiezus smatte,
Hoe uut de stiekels, die Him zo stikken,
Veur jow de bloemen van de hemelsleutels bluuien,
Veur jow uut zien lieden zovule vruchten gruuien,
Daoromme zie de hieltied naor Him.

20. Koor

Christus, Jow, laom van God, die dreegt de zunde van de wereld, heb medelieden mit
oons, heb medelieden mit oons. Geef oons Jow vrede. Amen.

**PAUS
E**

Veroo

21 a. Recitatief

Evangelist:

En de soldaoten vlochten een krone van stiekels en zetten die op Zien heufd en deden Him een purperen klieed an en zeden:

21 b. Koor

De groetenisse, beste keuning van de joden! **21**

c. Recitatief

Evangelist:

En ze gavven Him kinnebakslegen. Doe gong Pilatus weer naor buten en zee tegen heur:

Pilatus:

Kiek, ik bringe him naor buten, naor jim, zodat jim inzien kunnen, dat ik gien schuld in him viene.

Evangelist:

Jiezus kwam dus naor buten en dreug een stiekelkrone en een purperen klieed. En Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:

Kiek, wat een meens!

21 d. Koor

Krusig him, krusig him!

21e. Recitatief

Evangelist:

Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:

Nemen jim him dan mit en krusig him; want ik vien gien schuld in him!

21 f. Koor

Wi'j hebben een wet en neffens die wet moet hi'j
starven; Want hi'j het himzels tot Gods zeune
maekt.

21 g. Recitatief

Evangelist:

Doe Pilatus dit woord heurde, wodde hi'j nog angstiger en gong weer naor
binnen in et rechtshuus en zee tegen Jiezus:

Pilatus:

Van waor bin ie?

Evangelist:

Mar Jiezus gaf him gien antwoord. Doe zee Pilatus tegen Him:

Pilatus:

Praot ie niet mit mi'j? Weet ie niet dat ik de macht hebbe, jow te krusigen en de
macht jow vri'j te laoten?

Evangelist:

Jiezus antwoordde:

Jiezus:

Ie zollen gien macht over mi'j hebben as et jow van bovenof niet geven was;
daoromme, die mi'j an jow uutleverd het, die het een grotere zunde begaon.

Evangelist:

Van dit mement of docht Pilatus d'r over nao, hoe hi'j Him vri'jlaoten kon.

22. Koraal

Deur Jow gevangenschap, Zeune
Gods, Moet oons de vri'jhied
kommen; Jow karker is de
genaodetroon Et plak, waor alle
vromen vri'j binnen, Want leut Ie Jow
niet koejeneren, Dan zollen wi'j iewig
dienstber wezen.

23a. Recitatief

Evangelist:

Mar de joden raosden en zeden:

23b. Koor

Aj' disse loslaoten, dan bin ie de vrund van de keizer
niet; want wie him tot keuning maekt, is tegen de keizer.

23c. Recitatief

Evangelist:

Doe Pilatus dat heurde, bracht hi'j Jiezus naor buten en gong op 'e rechterstoel zitten, die ston in et plak, dat hiet: Hogestraot, mar in 't Hebreeuws: Gablatha. Mar et was de dag, dat Paoske veurbereided wodde, omdebi'j een ure of zesse en hi'j zee tegen de joden:

Pilatus:

Kiek, hier is gien keuning!

Evangelist:

Mar ze raosden:

23d. Koor

Vot, vot mit him, krusig

him! **23e. Recitatief**

Evangelist:

Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:

Zal ikjim keuning krusigen?

Evangelist:

De hogepriesters antwoordden:

23f. Koor

Wi'j hebben gien aandere keuning as de

keizer. **23g. Recitatief**

Evangelist:

Doe leverde hi'j Him uut, zodat Hi'j krusigd wodden zol. Ze nammen Jiezus weer mit en brachten Him naor et plak, dat daor Schedelplak nuumd wodt, in 't Hebreeuws: Golgotha.

24. Aria, bas mit koor

Vlogge, jim ongeruste zielen,

Kom uut jim mattelershollen,

Vlogge - waorhenne? - naor Golgotha!

Gebruuk de vleugels van et geleuf,

Vlocht - waorhenne? - naor de heuvel mit et kruus

Daor bluuit jim gelok!

25a. Recitatief

Evangelist:

Op dat plak krusigden ze Him en toegeliecke mit Him twie aanderen, an elke kaante iene, Jiezus in de midden. En Pilatus schreef een opschrift en zette dat op et kruus en daor ston opschreven: 'Jiezus van Nazareth, de keuning van de joden'. Een pratte joden leesden dit opschrift, want et plak, waor Jiezus krusigd wodde was dichte bi'j de stad. En et was schreven in de Hebreeuwse, Griekse en Letiense tael. Doe zeden de hogepriesters van de joden tegen Pilatus:

25b. Koor

Schrief niet: de keuning van de joden, mar wat hi'j zegd het: 'Ik bin de keuning van de joden'. **25c. Recitatief**

Evangelist:

Pilatus antwoordt:

Pilatus:

Wat ik schreven heb, dat heb ik schreven.

26. Koraal

In et diepst van mien hatte,
Alliend jow naeme en kruus
Fonkelen algedurig, Daordeur
kan ik bliede wezen.

Verschien an mi'j in et bield,
As troost in mien nood,
Hoe leje, Here Christus, zo zaachte, zo miel,
Bloedden tot de dood.

Jiezus dood (Johannes 19: 23-30)**27a. Recitatief****Evangelist:**

De soldaoten nammen, doe ze Jiezus krusigd hadden, Zien kleren en maeften vier patten, veur elke soldaot zien pat, ok wodde et onderklien verdield. Mar dit onderklien was zonder naod, van boven tot onder uut ien stok weefd. Doe zeden ze ondermekeer:

27b. Koor

Lao'we et niet in stokken snieden, mar d'r omme lotten, wie as et kriegien

zal. **27c. Recitatief**

Evangelist:

Opdat vervuld wodde de Schrift, die zegt: Ze hebben Mien kleren onder mekeer verdield en ze hebben dobbeld om Mien onderklien. Dit hebben de soldaoten daon. En bi'j et kruus stonnen

Zien mem en de zuster van Zien mem, Maria de vrouw van Kleophas en Maria Magdelena. Doe Jiezus Zien mem zag en de leerling, die Hi'j lief hadde, zee Hi'j tegen Zien mem:

Jiezus:

Vrouw, kiek, dat is jow zeune!

Evangelist:

Dan zee Hi'j tegen de leerling:

Jiezus:

Kiek, dat is jow mem!

28. Koraal

Hi'j docht an alles In
Zien laeste ure, Bedocht
nog Zien mem, Gaf
heur een bescharmer.

O meenske, wees
rechtveerdig Hooi van God
en meensken Starf dan
zonder alle hatzeer, En wees
niet bedroefd!

29. Recitatief

Evangelist:

En van disse stonde of nam de leerling heur bi'j him. Daornao, doe Jiezus wus dat alles nef-fens de Schrift volbracht was, zee Hi'j:

Jiezus:

Ik heb dust!

Evangelist:

D'r ston een tonne vol eek. Ze vulden een spoonze mit eek en deden d'r hyssop omme toe en hullen Him die veur de mond. Doe Jiezus de eek dronken hadde, zee Hi'j:

Jiezus:

Et is volbracht!

30. Aria, alt

Et is volbracht!
O troost veur de kwetste zielen!
Veur de treurnaacht
Het now et laeste ure sleugen.
De held uut Juda triomfeert mit macht
En beslicht de stried

Et is volbracht!

31. Recitatief

Evangelist:

Hi'j buugt et heufd en blaosde de laeste zieken uut.

32. Aria, bas mit koraal

Mien dierbere Heilaand, meugen we Jow vraogen,

Ie weren dood,

Omdaj' an et kruus sleugen wodden

En zeis zegd hebben: Et is volbracht,

Ie leven now zonder aende,

Bin ik deur Jow starven verlost?

Ik, die in mien laeste doodsnood

Mi'j nargens aandere tot richten kan

Kan ik deur Jow piene en starven

Et hemelriek bearven?

Is now de hiele wereld verlost?

As tot Jow, die mi'j vergeft

O, Ie lieve Here!

Ie kun van piene liekewel niet praoten;

Geef mi'j alliend, wat Ie verdienden,

Mar buug Ie et heufd

En zeggen zwiegend: ja.

Meer begeer ik niet!

Op 't hof brengen (Johannes 19: 31-42 en Mattheus 27: 51-52)

33. Recitatief

Evangelist:

En kiek, de veurhang in de tempel scheurde van boven tot onder in twee stokken.

En de wereld beefde en de rotsen breuken in stokken en de greven eupenden heur.

Een protte lichems van heiligen stonnen op uut heur greven.

34. Arioso, tenor

Mien Hatte, Nek as de hiele wereld

Bi'j Jiezes lieden liedet,

De zonne him in treurklid kliedet,

De veurhang scheurt, de rots in stokken vaalt,

De eerde beeft, de greven heur eupenen,

Omdat ze de Schepper verstarven zien,

En wi'j hier bin machteloos.

35. Aria, sopraan

Smult, mien natte, in stromen van traonen,
De hoogste tot ere!
Vertel de wereld en de hemel dat et neudig
was. Jow Jiezus is dood!

36. Recitatief

Evangelist:

Mar de joden, omdat et de veurbereidingsdag was, en de lieken niet an et kruus de sabbat over blieven zollen (want disse sabbatsdag was hiel belangriek) vreugen ze Pilatus, dat heur de bienen breuken wodden en ze weghaeld wodden konnen. Doe kwammen de soldaoten en breuken de eerste de bienen en ok van de aandere, die mit Him krusigd was. Mar doe ze bi'j Jiezus kwammen en zaggen, dat hi'j al sturven was, breuken ze Him de bienen niet, mar ien van de soldaoten deurstak zien ziede mit een speer en votdaolik leup d'r bloed en waeter uut. En die et zien het, het hiervan getuugd en zien getugenis is waor en hi'j wet dat wat hi'j zegt, waor is, zodat jim et geleuven zullen. Want disse dingen bin gebeurd, opdat, wat in de Schrift staot, vervuld wodden zol: Jim meugen Him niet een bien breken. En weer een aander Schriftwoord zegt: 'Ze zullen zien, welkeniene ze steuken hebben.'

37. Koraal

O, help oons, Christus, Gods Zeune,
Dat deur Jow bitter lieden,
Wi'j, Jow onderdaonigen,
Alle ondeugd mieden,
Jow dood en zien oorzaeke
Mit vrucht overdaenken
Jow daorveur, al bin we aarm en zwak,
Daorveur oonze daankoffers schinken.

38. Recitatief

Evangelist:

Daornao vreug Jozef van Arimatha, die een leerling van Jiezus was - mar in 't geheim, uut angst veur de joden - an Pilatus as hi'j et lichem van Jiezus van et kruus nemen moech. En Pilatus vun et goed. Dus kwam hi'j en nam et lichem van Jiezus van et kruus. Ok kwam Niko-demus, die eerder die naacht naor Jiezus toekommen was en brocht een mingsel van mirre en aloë, omdebi'j honderd pond. Doe nammen ze et lichem van Jiezus en bunnen et in linnen doeken mit de kruderij'en, zoas de joden wend binnen te doen. D'r was bi'j et plak, waor as hi'j krusigd wodde een hof en in disse hof een ni'j graf, waor as nooit iene in legd was. Hier legden ze Jiezus in, mit et oge op de rustdag van de joden, omdat et graf dichtebi'j was.

39. Koor

Rust zaacht, heilig gebiente,
Waoromme ik veerder niet treuren
zal, Rust zaacht en breng ok mi'j tot
rust! Et graf, dat veur Jow bestemd is
En aandere niet neudig,

Eupent mi'j de hemel en dot de helle

dichte. **40. Koraal**

Och Here, laot Jow lieve ingelties
As 't mit mi'j tegen 't laeste lopt
Mien ziele in Abrahams schoot dregen;

Mien lichem in zien
slaopkaemertien Hiel zaachte
zonder verdriet en piene Rusten tot
an de jongste dag!

Wek mi'j dan uut de dood,
Dat mien ogen Jow zien
in alle bliedens, o Gods Zeune,
Mien Heilaand en genaodetroon!
Here Jiezus Christus, vervul mien gebed,
Ik zal Jow iewig priezen!

AENDE

*Veur de Stellingwarver vertaeling zorgde Boele Land uut
Jelsum.*

